

Lainsäädäntöneuvos Suvi Anttila
Valtiovarainministeriö

Lausunto

1 (3)

10.2.2017

Lausuntopyyntö VM146:00/2016

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle tavaroiden maahantuonnin arvonlisäverotuksen siirtämistä Verohallinnolle koskevaksi lainsäädännöksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Elinkeinoelämän keskusliitto EK:lta lausuntoa otsikon asiassa. Esitämme lausuntonamme seuraavaa.

Ehdotuksen mukaan Tullin nykyisin hoitama arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyjen tuojien maahantuomien tavaroiden arvonlisäverotus siirrettäisiin Verohallinnolle vuoden 2018 alusta. Maahantuonnin arvonlisäverotukseen sovellettaisiin lakia oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä niin kuin muuhunkin arvonlisäverotukseen. Muilta osin maahantuontien arvonlisäverotus jäisi Tullille.

EK katsoo, että *esitetty hanke* arvonlisäverovelvollisten maahantuojien arvonlisäverotuksen siirrosta Tullilta Verohallinnolle kytkettynä ehdotettuun maahantuonnin veron uuteen raportointimenettelyyn, *on kannatettava* ja esitetty muutos parantaisi myös Suomen kilpailukykyä suhteessa myös naapurimaihin.

Verollista liiketoimintaa harjoittavien maahantuojien osalta *erityisen kannatettavana voidaan pitää sitä, että veron maksamisvelvoitteen ja sen vähentämisen ajankohdat yhdentyisivät*. Tämä parantaisi selvästi näiden maahantuojien rahoitusasemaa. Perusteltuna voidaan pitää myös sitä, että ns. lykättyä menettelyä sovellettaisiin automaattisesti kaikkiin arvonlisäverovelvollisten rekisteriin merkittyihin elinkeinonharjoittajiin ilman lupamenettelyä tai muita erityiskriteereitä.

Esitysluonnoksen mukaan arvonlisäveron osuutta ei olisi enää sisällytettävä Tullin luottoasiakkailtaan vaatimien yleisvakuuksien arvoon, mitä voidaan myös pitää yritysten rahoitusasemaa parantavana tekijänä. Lisäksi arvonlisäverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että verovelvollisena olisi tuoja (päämies) myös välillisen edustuksen tilanteissa, mutta edustaja ei enää olisi vastuussa veron maksamisesta Verohallinnon toimivaltaan kuuluvissa tuonneissa. Tämä pienentäisi asiamiesten taloudellista riskiä ja EK kannattaa esitystä myös tältä osin.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Pekka Hyttinen

10.2.2017

EK:n ehdottamat muutokset hallituksen esitykseen

Esitysluonnoksen mukaan Tulli edelleen maksuunpanisi arvonlisäveron maahantuonnista ns. rikkomistilanteissa (tullikoodexin artikla 79). On huomattava, että tullikoodexin artikla 79 kattaa hyvin erilaisia tilanteita, joihin ei välttämättä EK:n käsityksen mukaan liity veron välttämisen tarkoitusta tai muuta lain vastaista menettelyä. Poikkeuksellisen menettelytavan sitominen kategorisesti artiklan 79 mukaisiin tilanteisiin on tästä syystä ongelmallista. EK katsoo, että näissä tilanteissa Tullille tulisi antaa harkintavalta jättää arvonlisävero kantamatta, jos on saatettu todennäköiseksi, ettei tilanteeseen liity maahantuojan (tai edustajan) toimesta veron välttämistarkoitusta tai muuta lainvastaista menettelyä. Myös näissä tilanteissa voitaisiin siten elinkeinonharjoittajien kohdalla soveltaa normaalia (lykättyä) maahantuontimenettelyä.

Tällöin ei myöskään ole kohtuullista, että veronkorotus (30 % - 50 %) määrätään automaattisesti tullin maahantuontiveroihin soveltaman ankaran sääntelyn puitteissa.

Edellä kuvattuun artikla 79:n soveltamistilanteisiin liittyy olennaisesti myös arvonlisäveron vähennysoikeuskysymys. EK:n käsityksen mukaan vakiintunutta julkista oikeus- tai verotuskäytäntöä ei ole niitä tilanteita koskien, joissa huolinta- tai kuljetusliikkeelle taikka varastonpitäjälle on maksuunpantu virheellisen maahantuonnin tai tullausmenettelyn johdosta ilmoittajalta/tullivelalliselta kannettava arvonlisävero. Käsityksemme mukaan on esiintynyt useita tilanteita, joissa huolintaliike ilman omaa huolimattomuutta on joutunut maksamaan maahantuonnin arvonlisäveron ilman yksiselitteistä oikeutta kyseisen veron vähentämiseen. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi passitusmenettelyssä, jossa huolintayritys on joutunut rikoksen kohteeksi. Mikäli tällöin arvonlisäverollista liiketoimintaa harjoittavalta, ilmoittajana toimineelta huolintayritykseltä peritään Tullin jälkikantopäätöksellä maahantuonnin arvonlisävero, vähennysoikeuden tulisi näissä tilanteissa olla myös selvä AVL 102 a § 3. momentin perusteella. Yhtenäisen verotuskäytännön turvaamiseksi myös tätä näkökulmaa tulisi käsitellä osana esityksen perusteluja tai vaihtoehtoisesti kehottaa Verohallintoa ohjeistamaan ko. vähennysoikeuskysymyksestä.

EK haluaa kiinnittää huomion myös siihen seikkaan, ettei tullivelan syntyminen tullikoodexin puitteissa välttämättä tarkoita maahantuontia arvonlisäverojärjestelmässä. Muun muassa EUT:n tuomiosta yhdistetyissä asioissa C-226/14 ja C-228/14 (Eurogate & DHL) ilmenee, ettei tullivelan realisoituminen tarkoita arvonlisäverotuksessa maahantuontia tilanteessa, jossa tavarat on viety kolmanteen maahan, jos ne eivät ole voineet tosiasiallisesti joutua vaihdantaan EU:n alueella. Esitämme, että arvonlisäverolaissa huomioitaisiin se, ettei arvonlisäverovelkaa synnyttävää maahantuontia ole tapahtunut, jos asiassa saatetaan toteen, ettei tavaroita ole saatettu vaihdantaan unionin veroalueella.

Talouspolitiikka/Veropolitiikka
Pekka Hyttinen

10.2.2017

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Jussi Mustonen
Johtaja